

ધોરણ : ૪

ગુજરાતી(કુદ્ડ)

પાઠ : ૬

ભાઈબંધ બોલ્યો મારો કુદ્ડ

સ્વ-અધ્યયનપોશી સોલ્યુશન

(પ્રથમ સત્ર)

અધ્યયન નિષ્પત્તિ:

G401 શબ્દ અને વાક્યોનું સંકેતીકરણ કરી શકે છે.

G402 શબ્દો અને વાક્યોનું શબ્દીકરણ કરી શકે છે.

G405 કથાનાત્મક લખાણનું વાંચન-અર્થગ્રહણ કરે છે.

G406 માહિતીલક્ષી લખાણ લખી/કરી શકે છે.

G407 વર્ણનાત્મક લેખન વાંચી શકે છે અને સમજું શકે છે.

G412 લેખિત અભિવ્યક્તિ કરી શકે છે.

G413 નામ ઓળખાવ્યા વિના વ્યાકરણના ઘટકો ઓળખે છે અને પ્રયોજે છે.

G415 નવા શબ્દોના અર્થની ધારણા કરે છે અને નવા શબ્દો બનાવે છે.

પ્રશ્ન ૧. નીચેનાં વાક્યો સાંભળો, વાંચો અને પૂછેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

- (૧) દેવદિવાળી એ દિવાળી પછી આવતો તહેવાર છે.
- (૨) એના ગજવામાં જુવતો દેડકો, જાતભાતના ઈંડા જેવી ચિત્ર-વિચિત્ર વસ્તુઓ ભરેલી હોય.
- (૩) ગોદામની હવાબારીમાંથી વિશાળ પડછાયો આરસપહણની લાદી પર પથરાયો.

પ્રશ્નો :

૧. ઉપરનાં વાક્યોમાંથી તમને ક્યાં શબ્દો નવા લાગ્યા?

- ચિત્ર - વિચિત્ર
- આરસપહાણ
- વિશાળ
- હવાબારી
- પડછાયો
- તહેવાર
- લાદી
- ગોદામ

૨. ઉપરના વાક્યોમાંથી ક્યાં શબ્દો તમે દિવસમાં બેથી ત્રણવાર
તમારી વાતચીતમાં બોલો છો?

- છ.
- વસ્તુઓ
- હોય
- એના
- જેવી
- પર
- આવતો
- ગજવામાં
- ભરેલી

(3) નીચે આપેલા શબ્દો મોટેશી વાંચો અને લખો.

અવારનવાર, ક્હાલાંદવલાં, રાજતરંગિણી
સવ્યસાચી, મહેનતકશ, અમલદાર

પ્રશ્ન ૨. ચિત્રને આધારે પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

૧. આ ચિત્રમાં તમને જે દેખાય છે તેનાં નામ લખો.

➤ ઘર, ઝડપ, માણસો, નદી, આગ, ટોપી, શાલ, વાંદરો.

૨. તાપણું કેમ કર્યું હશે?

➤ તાપણું ઠંડી ભગાડવા માટે કર્યું હશે.

૩. તાપણું કરવા કઈ કઈ વસ્તુની જરૂર પડે?

➤ લાકડા, કેરોસીન, દિવાસળી, કાગળના ટુકડા, કાપડના ટુકડા.

૪. ઠંડીથી બચવા તમે શું કરો છો?

- ઘરના બારી દરવાજ બંધ રાખીશું.
- તાપણું કરીશું.
- શાલ, સ્વેટર, ટોપી અને મોજ પહેરીશું.

૫. તમને કઈ ઝતુ ગમે છે? કેમ?

- મને શિયાળાની ઝતુ ગમે છે. કારણ કે ઠંડીમાં તાપણું કરવાની મજા આવે છે. શિયાળામાં બોર ખાવાની મજા આવે છે.

પ્રશ્ન ૩. નીચેના શબ્દોનો ઉપયોગ કરી વાક્ય બનાવો.

આભ : આજે આભ ચોઘું દેખાય છે.

ટેલી : જંગલમાં વાંદરાની ટેલી દોડાદોડી કરે છે.

લોહી : રમતા રમતા પડી જવાથી રોહનનાં પગમાં લોહી નીકળ્યું.

માળો : અમારા ઘરે ચકલીના ઘણા માળા છે.

પ્રશ્ન ૪. ઉદાહરણ મુજબ બને શબ્દોનો ઉપયોગ કરી એક વાક્ય
બનાવો.

નાક, ચશ્મા

➤ સાહેબના ચશ્મા વારંવાર નાકની દાંડીથી ઉત્તરી જાય છે.

ધજા, થાંબલો

➤ ધજા થાંબલા પર ફરકતી હતી.

ગળું, તરસ

➤ ઉનાળામાં તરસથી ગળું વારંવાર સુકાઈ જાય છે.

લોખંડ, દાતરડું

➤ લોખંડમાંથી દાતરડું બને છે.

લિખારી, ભૂખ

➤ લિખારીને ખૂબ ભૂખ લાગી હતી.

પ્રશ્ન ૫. કૌસમાં આપેલાં સાધનોનો ઉપયોગ નીચેનામાંથી કોણા કરે છે
તની સામે લખો.

(ચોકડો, ખૂરપી, સોય-દોરો, કરવત, ધમણા)

માણી : ખૂરપી

લુહાર : ધમણા

સુથાર : કરવત

દરજી : સોય - દોરો

કુંભાર : ચાકડો

પ્રશ્ન ૬. જોડકાં જોડો

‘અ’

૧. મનુષ્ય

૨. ઢિઠ

૩. હાથી

૪. બકરી

૫. બિલાડી

‘એ’

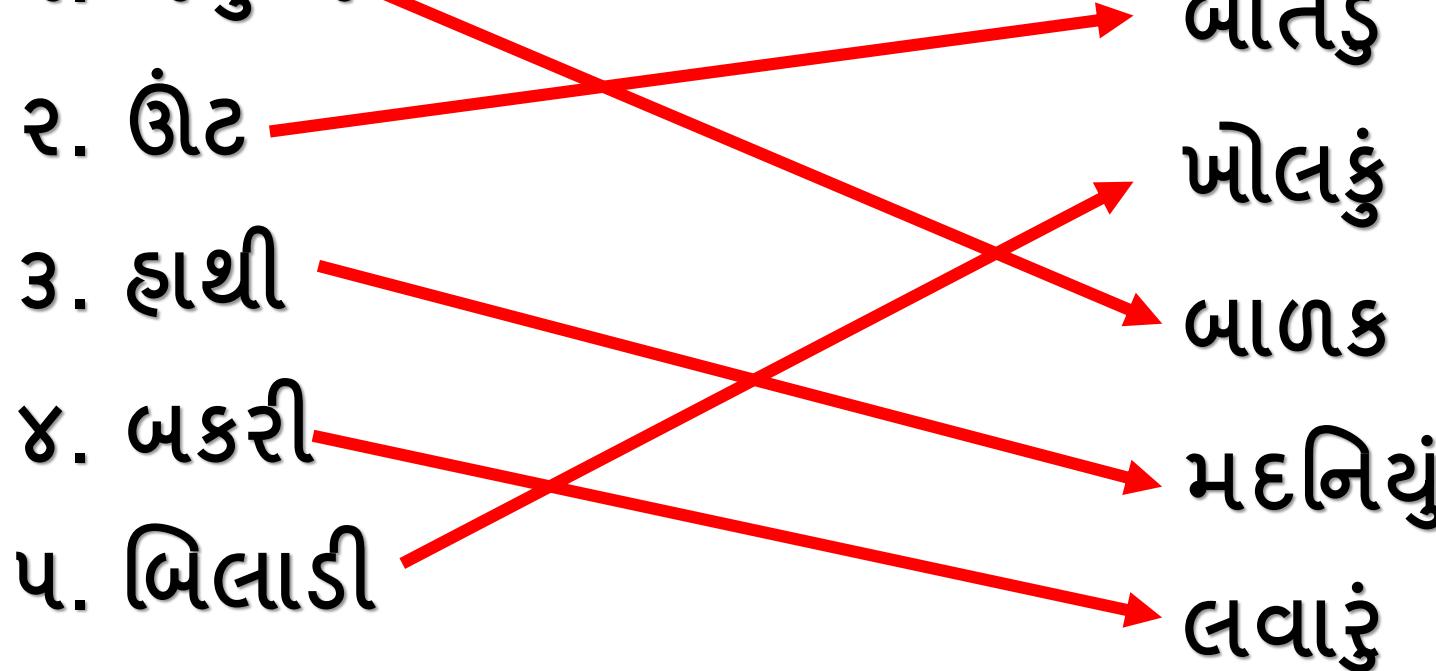
બોતકું

ખોલકું

બાળક

મદનિયું

લવાડું

પ્રશ્ન ૭. નીચેનામાંથી કયું વાક્ય સાચું છે તેની સામે (✓) ની નિશાની
કરો.

૧. બુલબુલ ગાતો હતો. ()
 ૨. બુલબુલ ગાતી હતી. (✓)
 ૩. બુલબુલ ગાતું હતું. ()
-
૧. પતંગિયું ઊડતું ઊડતું ઝૂલ પર જઈ બેઠું. (✓)
 ૨. પતંગિયું ઊડતો ઊડતો ઝૂલ પર જઈ બેઠો. ()
 ૩. પતંગિયું ઊડતી ઊડતી ઝૂલ પર જઈ બેઠી. ()

૧. મારા આંગણામાં ચમેલી ઊંઘ્યો. ()

૨. મારા આંગણામાં ચમેલી ઊંઘી. (✓)

૩. મારા આંગણામાં ચમેલી ઊંઘ્યું. ()

૧. સાંજે સૂરજ આથ્યો. (✓)

૨. સાંજે સૂરજ આઠમી. ()

૩. સાંજે સૂરજ આઠમ્યું. ()

પ્રશ્ન ૮. કોયડા ઉકેલો.

૧. તમે કોણી માના ભાઈના દીકરા ?

➤ **પિતરાઇ**

૨. એક કિલોગ્રામ રૂ અને એક કિલોગ્રામ લોખંડમાંથી કોનું વજન વધારે?

➤ **બંનેનું સરખું**

૩. ભીમ અને દુયોધનમાંથી ભીમ મોટો અને જાડો છે. જો બજેને ગ્રાજવામાં બેસાડીએ તો કોનુંપલકું ઊંચુ જાય ?

➤ **દુયોધન**

પ્રશ્ન ૬. ઉદાહરણ મુજબ વાક્ય બનાવો.

(૧) ૧. હું જાયો

૨. હું જમુ છું.

૩. હું જમીશ.

(૩) ૧. હું રમ્યો.

૨. હું રમુ છું.

૩. હું રમીશ.

(૨) ૧. હું બોલ્યો

૨. હું બોલું છું.

૩. હું બોલીશ

(૪) ૧. હું દોડ્યો.

૨. હું દોડું છું.

૩. હું દોડીશ.

Thanks

For watching